

Dr. sc. Dino Arnaut

ANALIZA PREDUZETNIČKE EDUKACIJE U VISOKOM OBRAZOVANJU

Sažetak

Edukacija o preduzetništvu ima potencijal da omogući mladima da steknu vještine i stvore sopstveni posao. Preduzetničko obrazovanje predstavlja visoko vrijednu pripremu za konstantne promjene na tržištu rada i ključno je u pružanju pomoći mladim ljudima da razviju preduzetničke attribute, vještine i ponašanje. Koristeći okvir nastavnog model možemo revidirati empirijske dokaze o utjecaju preduzetničkog obrazovanja u visokom obrazovanju na niz preduzetničkih ishoda. Okvir nastavnog modela nam omogućava da ispitamo odnose između pedagoških metoda i specifičnih ishoda. Ovaj analitički pregled pruža obećavajuće nove pravce za buduća istraživanja o utjecaju univerzitetskog preduzetničkog obrazovanja. Rezultati ovog istraživanja pokazuju da mladi u Bosni i Hercegovini ne percipiraju vlastiti biznis kao izbor karijere jer prema njihovoj percepciji samo društvo ne cijeni i ne promovira preduzetništvo. Univerziteti ne uspijevaju da pruže neophodna znanja iz oblasti preduzetništva, a razvijanje preduzetničkih vještina i sposobnosti skoro da i ne postoji. Radi unapređenja i promoviranja preduzetništva i koncepta vlastitog biznisa kao poželjnog izbora karijere, neophodno je prvenstveno promijeniti nastavni plan.

Ključne riječi: preduzetnička edukacija, visoko obrazovanje, preduzetnički ishodi, preduzetništvo, Bosna i Hercegovina.

Uvod

Edukacija se tumači na mnoge načine. Prevedeno sa latinskog, *educare* bi značilo izvesti ono što je unutar čovjeka. (Buvnjak i Solaković, 2017). Ono što je u čovjeku su njegovi maniri i odgoj pa bi edukacija u ovom kontekstu značila odgajati odnosno biti odgajan. *Educate* (engl.) znači odgajati, proučavati, obrazovati (Buvnjak i Solaković, 2017). Kao što možemo vidjeti, obje definicije pod edukacijom smatraju odgoj a definicija odgoja podrazumijeva socijalne radnje kojima ljudi pokušavaju sklop psihičkih predispozicija drugih ljudi trajno poboljšati psihičkim i (ili) sociokulturnim sredstvima, ili sačuvati njihove komponente koje su ocijenjene koje vrijedne (Giezieke i Pavić, 1993). Samim time odgoj nije samo lijepo ponašanje nego dalje učenje i usavršavanje vještina koje zanimaju jednog čovjeka i za koje je nadaren.

Obrazovanje predstavlja organizirani pedagoški proces stjecanja znanja i razvijanje spoznaje (Biel i Paszek, 2003). Društveno se organizira u zakonom utemeljenim obrazovnim ustanovama koje ostvaruju planove i programe obrazovanja. Također, obrazovanje je sastavni dio odgoja i pedagoškog djelovanja koje se izravno povezuje s intelektualnim odgojem. Ono se temelji na učenju te se zbog toga ne odnosi samo na stjecanje znanja već i na savladavanje učenja to jest *učenje učenja*. Obrazovanje ima veliki motivacijski utjecaj na ljudsko ponašanje i djelovanje, što se odražava i na profesionalnom planu. Također, izražen je njegov jak utjecaj na razvoj, pa samim tim mu se pridaje sve veći značaj. Iako se obrazovni sistem nalazi pod stalnim pritiskom, ipak iznalazi nove puteve razvoja i unapređenja visokoškolskog obrazovanja poistovjećujući se sa visokim standardima.

Naglašavanje važnosti obrazovanja dovelo je do stvaranja fiksacije utvrđivanja i mjerenja kvantitativnih ciljeva. Društvo je stavilo fokus na bitnost kvantiteta nad kvalitetom što dovodi do činjenice na nam je bitno da imamo što više obrazovanih ljudi, a da li je to obrazovanje kvalitetno ne predstavlja nam veliku važnost. Ali kvantitet obrazovanja je vrlo sirova mjera ljudskog znanja, vještina i saznanja. Veliki dio obrazovnih dostignuća okreće se oko fiksiranja striktno na obrazovna dostignuća bez eksplicitnog razmišljanja o kvalitetu obrazovanja. Kvalitet je osnovni i temeljni uvjet za povjerenje, relevantnost, mobilnost, kompatibilnost i atraktivnost u edukaciji obrazovanja (Wolf, 2002). Samim time, kvalitet edukacije obrazovanja ima značajan utjecaj na razlike u ekonomskom rastu.

Preduzetnička edukacija

Preduzetničko obrazovanje može se definirati o objasniti kao obrazovanje koje razvija individualne karakteristike i sposobnosti preduzetništva, zatim stvaranje svijesti o kreativnom i preduzetničkom znanju i vještinama za stvaranje poslovanja bez obzira na poslovno djelovanje (Mwasalwiba, 2010; Muhammad i Khairul, 2008; Othman, 2002). Osim toga, preduzetničko obrazovanje je proces koji pojedincima pruža sposobnost traženja i procjene komercijalnih mogućnosti, povećanja samopoštovanja, njihovog znanja i vještina za pokretanje poslovanja (Othman, et al., 2012; Mwasalwiba, 2010).

Od prvog preduzetničkog kursa na Harvard Business School iz 1947. godine, programi preduzetničkog obrazovanja u visokom obrazovanju rasli su brzo i globalno (Kuratko, 2005; Solomon, 2007). Ovaj rast odražava sve veću prepoznatljivost da univerzitetski programi preduzetničkog obrazovanja obećavaju da će podržati niz potencijalnih preduzetničkih ishoda (Nabi i Liñan, 2011; Rideout i Gray, 2013), kao što su poboljšane vještine, znanja i stavovi (Greene i Saridakis, 2008) stvaranja studentskih poduhvata te osnivanja poslijediplomskog biznisa i cjelokupnog stvaranja novih radnih mjesta (Greene, Katz i Johannisson, 2004; Rideout i Gray, 2013) ekonomski rast i razvoj (Bosma et al., 2008).

Preduzetničko obrazovanje se smatra jednim od ključnih instrumenata za poboljšanje preduzetničkih stavova potencijalnih i novih preduzetnika (Ahmad, 2013). Obrazovanje o preduzetništvu ne odnosi se samo na proces prenosa stvaranja znanja kao ni na kognitivno znanje, već i na sposobnosti otkrivanja novih prilika i stvaranja procesa kreiranja ekspertnih preduzetnika (Balan i Metcalfe, 2012; Mwasalwiba, 2012). Matlay (2008) promatra preduzetničko obrazovanje kao formalnu dostavu preduzetničkog znanja. Preduzetničko znanje odnosi se na dojam, vještine i mentalitet korištenja individua tokom pokretanja i razvoja njihovog poslovanja. Jones i English (2004) preduzetničko obrazovanje definiraju kao proces pružanja sposobnost prepoznavanja komercijalnih prilika pojedinaca, kao jačanja samopouzdanja, znanja i vještina za djelovanje na njih.

U literaturi se navodi da se znanja i vještine preduzetništva mogu podučavati i razvijati pod uvjetom da se osigura odgovarajuće okruženje (Gibb i Hannon, 2006) i da obrazovanje igra važnu ulogu u procesu izgradnje preduzetničkih kapaciteta (Gibb i Hannon, 2006). Gibb (2002) sugerira da postoje tri glavna cilja za uvođenje preduzetničkog obrazovanja, i to razvijanje šireg razumijevanja preduzetništva (Pihie i Salleh, 2009), kreiranje preduzetničkog razmišljanja (Hytti i O'Gorman, 2004), kako i započinjanje i učinkovito pokretanje preduzeća (Solomon, 2008). Za Lia (2011) preduzetničko obrazovanje predstavlja ključan instrument za poboljšanje preduzetničkog stava pojedinaca koji imaju potencijal da budu uključeni u preduzetništvo, što

je u skladu s mišljenjem Kemata i Yusofa (2011) koji navode da preduzetnički stav među studentima može biti njegovan kroz preduzetničko obrazovanje. Također, naučnici se slažu i sa stavovima koji smatraju da se definicija preduzetničkog obrazovanja mijenja ovisno o percepciji i procjeni osobe koja ga je nazvala/definirala (Pihie, Bagheri i Sani, 2013).

Određivanje nastavne tehnike za podučavanje o preduzetništvu ovisi prije svega o ciljevima predmeta ili kursa (Arasti et al., 2012). Jones, (2010) predlaže tri primarne svrhe za preduzetničko obrazovanje i to generalno obrazovanje o razumijevanju prirode preduzetništva i preduzetničkog procesa, obrazovanje za pripremu studenata za pokretanje vlastitog poslovanja, kao i obrazovanje u preduzeću kao obuka za preduzetnike u njihovom potencijalnom vlastitom biznisu.

Jones i Iredale (2010) upućuju na to da preduzetničko obrazovanje zahtijeva iskustvene stilove učenja, kreativno rješavanje problema i učenja radeći, kako bi se bolje angažirali i motivirali studenti. Učenje putem posla moglo bi pružiti osnovu za odabir prikladnih metoda podučavanja. Jamieson (1984) je, također, podijelio preduzetničko obrazovanje u tri kategorije, obrazovanje o, za, i u preduzeću. Herrmann et al. (2008.) raspravljaju se o tome da u preduzetničkom obrazovanju treba "prebaciti iz modela prenosa nastave (klasičnog učenja o) na iskustveno učenje kako bi ponudili studentima tehnike koje se mogu primijeniti u stvarnom svijetu.

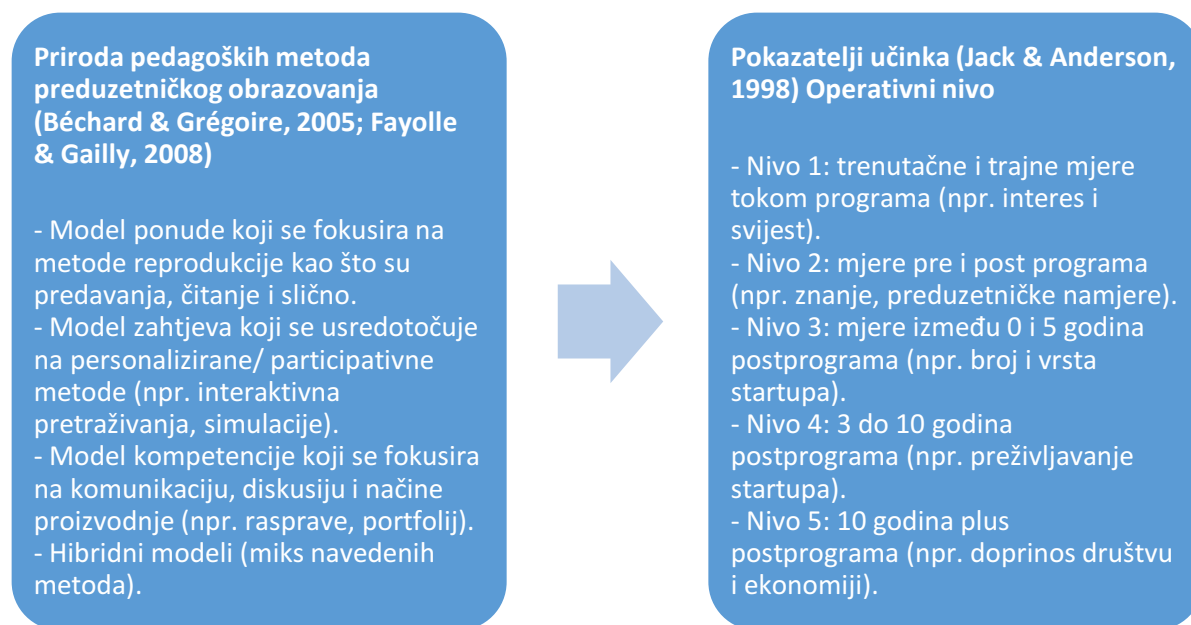
Politis (2008) je potvrdio da preduzetničko podučavanje kroz pokušaj poticanja preduzetničkih aktivnosti kroz formalnu obuku i obrazovanje vjerojatno neće imati snažan i izravan uticaj na razvoj preduzetničkih znanja. Kako bi se postiglo to duboko i studiozno učenje sugerira se povezivanje preduzetničkog obrazovanje s praksom kako bi se studenti potaknuli da razviju vještine bitne za uspjeh njih kao budućih preduzetnika (Arvanites et al, 2006).

Unatoč tome, podučavanje preduzetništva treba biti usredotočeno na pomaganje studenata da razumiju elemente preduzetničke aktivnosti (Jones i Iredale, 2010; Linan, 2008; Gibb, 2002). Nekoliko je autora klasificiralo metode podučavanja u sljedeće kategorije: studija slučaja, grupna rasprava, individualna prezentacija, pojedinačni pisani izvještaj, grupni projekt, službena predavanja, gostujući govornici, akciono učenje, seminar, učenje na webu, snimanje videozapisa (Maritz & Brown, 2013.). Studija Solomona (2002) naglasila je da su najpopularnije metode podučavanja u preduzetničkom obrazovanju stvaranje poslovnih planova, studija slučaja i predavanja. Ipak, drugi autori zagovaraju različite metode jer su utvrdili da postoji mnogo načina da ponudi preduzetničko obrazovanje ovisno o ciljevima takvog obrazovanja (Hytti i O'Gorman, 2004). Odabrane metode trebaju odgovarati stilu studenta i ciljevima učenja (Reece and Walker, 1997). Potrebno je odabrati odgovarajuće metode podučavanja zbog aspekata koji imaju pozitivan odnos s postignućem studenta (Othman, 2000), što je i u skladu s istraživanjima koja su proveli Kolb (1976) i Fry (1978). Stoga, izbor nastavnih metoda trebao bi da odgovara temama koje studenti trebaju proučavati (Mohamed et al., 2012).

Ipak, metode tradicionalnog pristupa podučavanju i učenju koje često koriste predavači u pružanju informacija studentima se najčešće upotrebljavaju (Lourenco i Jones, 2006). Sexton i Upton (1987) kritikuju i tvrde da tradicionalni stil podučavanja nije prikladan za podučavanje i učenje preduzetništva. Učenje i podučavanje preduzetništva treba biti i aktivno i pasivno te je neophodno provoditi inovativne ideje u skladu s preduzetničkom funkcijom (Sharif et al., 2010).

Sintetiziranje ovog brzorastućeg tijela empirijskih istraživanja i preispitivanja ishoda preduzetničkog obrazovanja ukazuje na različita polja dosadašnjih istraživanja. Prvo, pregledi literature naglašavaju fokus na kratkoročne, subjektivne mjere utjecaja kao što su preduzetnički stavovi i namjere, a ne dugoročne poput ponašanja u stvaranju poduhvata i poslovanja, te pozivaju na buduća istraživanja kako bi se upotpunio taj jaz (Henry, Hill i Leitch, 2005; Pittaway i Cope, 2007).

Drugo, nedavni pregledi sugeriraju da je utjecaj programa preduzetničkog obrazovanja na stavove i ponašanje neodgovarajući jer studije sugeriraju i pozitivne i negativne ishode (Dickson, Solomon i Weaver, 2008; Thompson, Jones-Evans, i Kwong, 2010; Fayolle, 2013; Martin, McNally i Kay, 2013). Ti se pregledi tvrde da proturječni nalazi studija mogu biti djelomično posljedica metodoloških ili statističkih metoda (Rideout i Gray, 2013; Martin et al., 2013; Bae et al., 2014). Treće, nekoliko pregleda literature se posebno usredotočuje na preduzetničko obrazovanje u visokom obrazovanju. Značajne iznimke su Pittaway i Cope (2007), Rideout i Gray (2013).

Slika 1. Okvir integriranog nastavnog modela koji obuhvata pedagogiju utjecaja preduzetničko obrazovanja

Usvajanje integriranog okvirnog modela podučavanja (Slika 1) kako bi se pružila koherentna, sveobuhvatna teorijska struktura koja obuhvata i širok raspon preduzetničkih ishoda i pedagoških metoda (Be'chard i Gre'goire, 2005; Fayolle i Gailly, 2008). Predstavljeni model obrazovnog modela integrira niz mjera utjecaja i pedagogije. Ovaj model je posebno koristan jer po prvi put možemo ocjenjivati ne samo raspon ishoda preduzetničkog obrazovanja u visokom obrazovanju, već i sve obrasce koji povezuju specifične tipove pedagoških metoda i mjera utjecaja.

Metodologija

Ciljana populacija ovog istraživanja su mladi, prvenstveno studenti između 18 i 30 godina starosti. Podaci su prikupljeni pomoću struktuiranog upitnika koji je prezentiran ispitanicima u online i printanoj formi. Pitanja su formirana na principu Likertove skale od 1 do 5. Vrijednost 5 definira potpuno slaganje sa datom tvrdnjom, dok vrijednost 1 pokazuje potpuno neslaganje sa istom. Uspješno su prikupljena 1472 potpuno ispunjena upitnika. Deskriptivna analiza podataka je izvršena pomoću SPSS programa.

Tabela 1. Starost ispitanika

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Godine starosti	1472	18.0	30.0	21.690	1.6364
Valid N (listwise)	1472				

Iz tabele 1. je vidljivo da su prosječne godine starosti 22, dok nam standardna devijacija pokazuje da je većina ispitanika starosti između 20 i 23 godine.

Tabela 2. Spol

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Muško	790	53.7	53.7	53.7
Valid Žensko	682	46.3	46.3	100.0
Total	1472	100.0	100.0	

Tabela 2. pokazuje ujednačenu zastupljenost muške i ženske populacije ispitanika, što smanjuje mogućnost utjecaja spolne nejednačenosti na rezultate istraživanja.

Rezultati istraživanja

Tabela 3. pokazuje da na Likertovoj skali od 1 do 5 aritmetička sredina za tvrdnju mlade populacije da pokretanje biznisa predstavlja poželjan izbor karijere je 2, sa standardnom devijacijom od 0,94. To znači da možemo zaključiti da mladi od 18 do 30 godina starosti spadaju više u onih 20 procenata odraslih osoba, starosti između 18 i 64 godine, koji se ne slažu sa izjavom da u njihovoj zemlji većina ljudi smatra pokretanje biznisa poželjnim izborom karijere. To je ujedno i u skladu sa stavom mladih da preduzetništvo nije dovoljno cijenjeno i promovirano od strane društva, što se vidi prema aritmetičkoj sredini od 4,2 i standardnoj devijaciji 0,76 (tabela 3). Prema tome, ako prema percepciji mladih samo društvo ne cijeni i ne promovira preduzetništvo automatizmom, preduzetništvo prestaje da bude poželjan izbor karijere za mlade.

Tabela 3. Percepcija preduzetništva

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
U mojoj zemlji pokretanje biznisa se smatra dobrim izborom karijere.	1472	1.0	5.0	2.049	.9424

Preduzetništvo nije dovoljno cijenjeno i promovirano od strane društva	1472	1.0	5.0	4.203	.7567
Valid N (listwise)	1472				

Analiza obrazovnog sektora pokazuje očit nedostatak obrazovanja u domenu preduzetništva. Iz tabele 4 vidimo da univerziteti ne uspijevaju da pruže neophodna znanja iz oblasti preduzetništva (aritmetička sredina 1,5). Razvijanje preduzetničkih vještina i sposobnosti skoro da i ne postoji prema ispitanicima (aritmetička sredina svega 1,27).

Tabela 4. Percepcija obrazovanja

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Obrazovanje na univerzitetu me ohrabruje da razvijam kreativne ideje za stvaranje vlastitog biznisa	1472	1.0	5.0	1.412	.8354
Moj univerzitet pruža neophodna znanja o preduzetništvu	1472	1.0	5.0	1.536	.7430
Moj univerzitet razvija moje preduzetničke vještine i sposobnosti	1472	1.0	5.0	1.268	.7076
Valid N (listwise)	1472				

Aritmetička sredina od 1,4 nam pokazuje da univerziteti u Bosni i Hercegovini uopće ne ohrabruju niti potiču studente na razvijanje kreativnih ideja i pokretanje vlastitog biznisa. S obzirom da u mnogim zemljama, i to posebno u razvoju i zemljama u tranziciji, obrazovanje o pokretanju vlastitog biznisa jednostavno ne postoji ili nije dovoljno prihvaćeno (Haftendorn i Salzano, 2003).

Tabela 5. Da li Vas Vaše društveno i kulturno okruženje ohrabruje ili obeshrabruje da pokrenete vlastiti biznis?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ohrabruje	15	1.0	1.0	1.0
Neutralan	478	32.5	32.5	33.5
Obeshrabruje	979	66.5	66.5	100.0
Total	1472	100.0	100.0	

Percepcija utjecaja okruženja od strane mladih je vidljiva u tabeli 5. Iz tabele je vidljivo da je za većinu mladih okruženje obeshrabrujuće (čak 66,5%) i da svega 1 procenat mladih smatra svoje okruženje ohrabrujućim za pokretanje vlastitog biznisa.

Zaključna razmatranja

Mehanizmi i procedure koji se primjenjuju u visokim školama ne garantuju uvijek ispunjenje očekivanja u pogledu kvaliteta obrazovanja. One zemlje koje se drže puta realnog poboljšanja kvaliteta putem investicija u obrazovanju pokazale su da su na pravom putu dostignuća ekonomskih i društvenih ciljeva. Bolji kvalitet donosi veće zarade za pojedince, a društvo sa obrazovanijom radnom snagom može očekivati brži ekonomski rast.

Iz svega ovog proizilazi da je jedno od rješenja za postignuće potrebnog kvaliteta edukacije obrazovanja, zapravo, uvođenje sistema kvalitete u cjelokupni obrazovni sistem. Uvođenjem ovog sistema bilo bi omogućeno stvaranje jednog fleksibilnog sistema, koji je sposoban da se brzo prilagodi promjenama, da prati i analizira promjene u okruženju i na njih blagovremeno i kvalitetno reaguje.

Danas je podučavanje i učenje pomoću tehnologije relevantno za poticanje preduzetničke namjere studenata. Inovacija u pedagogiji podučavanja obuhvata potrebu u poticanju privlačenja procesa učenja preduzetništva studentima. Zbog toga je važna inovacija u preduzetničkom obrazovanju. Inovacije u podučavanju preduzetništva zahtijevaju različite pristupe koji se razlikuju od tradicionalne nastave.

Iako bosanskohercegovačko stanovništvo iskazuje pozitivne percepcije prema preduzetništvu kao poželjnom izboru karijere rezultati istraživanja ukazuju da populacija mladih u Bosni i Hercegovini se ne slaže sa izjavom da u njihovoj zemlji većina ljudi smatra pokretanje biznisa poželjnim izborom karijere. Preduzetništvo prestaje da bude poželjan izbor karijere za mlade jer prema njihovoj percepciji samo društvo ne cijeni i ne promovira preduzetništvo.

Obrazovni sektor pokazuje očit nedostatak obrazovanja u domenu preduzetništva. Rezultati istraživanja ukazuju na činjenicu da univerziteti ne uspijevaju da pruže neophodna znanja iz oblasti preduzetništva, a razvijanje preduzetničkih vještina i sposobnosti skoro da i ne postoji. Univerziteti u Bosni i Hercegovini uopće ne ohrabruju niti potiču studente na razvijanje kreativnih ideja i pokretanje vlastitog biznisa. Radi unapređenja i promoviranja preduzetništva i koncepta vlastitog biznisa kao poželjnog izbora karijere neophodno je prvenstveno promijeniti nastavni plan. Obrazovanje mladih o preduzetnosti i preduzetništvu predstavlja visoko vrijednu pripremu za konstantne promjene na tržištu rada. Preduzetničko obrazovanje je ključno u pružanju pomoći mladim ljudima da razviju preduzetničke vještine, attribute i ponašanje, kao i da prihvate preduzetništvo kao opciju karijere.

Tradicionalni obrazovni pristupi rezultirali su neusklađenošću između onoga čemu se podučavaju studenti i onoga što privreda treba. Zbog toga, mnoge se institucije kreću prema učenju temeljenom na problemu kao rješenje za proizvodnju studenata koji su kreativni, koji kritički i analitički razmišljaju i imaju sposobnost rješavanja problema.

Literatura

1. Ahmad, S. Z. (2013). The need for inclusion of entrepreneurship education in Malaysia lower and higher learning institutions. *Education + Training*, 55(2), 191–203.
2. Arasti, Z., Kiani Falavarjani, M., i Imanipour, N. (2012). A Study of Teaching Methods in Entrepreneurship Education for Graduate Students. Canadian Centre of Science and Education.

3. Bae, T. J., Qian, S., Miao, C., & Fiet, J. O. 2014. The relationship between entrepreneurship education and entrepreneurial intentions: A meta-analytic review. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 38(2): 217–254.
4. Balan, P., i Metcalfe, M. (2012). Identifying teaching method that engage entrepreneurship students. *Education + Training*, 54(5), 368–384.
5. Be'chard, J. P., & Gre'goire, D. 2007. Archetypes of pedagogical innovation for entrepreneurship education: Model and illustrations. In A. Fayolle (Ed.), *Handbook of research in entrepreneurship education: Vol. 1*: 261–284. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing.
6. Biel, K. i Paszek, Z. (2003). *Assessing the Quality of Academic Teaching*. Zeszyty Naukowe.
7. Bosma, N., Acs, Z. J., Autio, E., Coduras, A., & Levine, J. 2008. 2008 Global Entrepreneurship Monitor Executive Report. Wellesley, MA & London.
8. Buvnjak, D. i Solaković, Š. (2017). Distribucija stavova prema edukaciji kod zaposlenih.
9. Dickson, P. H., Solomon, G. T., & Weaver, K. M. 2008. Entrepreneurial selection and success: Does education matter? *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 15(2): 239–258.
10. Fayolle, A. 2013. Personal views on the future of entrepreneurship education. *Entrepreneurship and Regional Development*, 25(7–8): 692–701.
11. Fayolle, A., i Gailly, B. 2008. From craft to science: Teaching models and learning processes in entrepreneurship education. *Journal of European Industrial Training*, 32(7): 569–593.
12. Gibb, A. (2002). In pursuit of a new “enterprise” and “entrepreneurship” paradigm for learning: creative destruction, new values, new ways of doing things and new combinations of knowledge. *International Journal of Management Reviews*, 4, 233.
13. Gibb, A. i Hannon, P. (2006). Towards the Entrepreneurial University? *International Journal of Entrepreneurship Education*, 4(4), 73–110.
14. Giezikke, H. i Pavić, Ž. (1993). *Uvod u pedagogiju*. Educa.
15. Greene, F. J., & Saridakis, G. 2008. The role of higher education skills and support in graduate self-employment. *Studies in Higher Education*, 33(6): 653–672.
16. Greene, P. G., Katz, J. A., & Johannisson, B. 2004. Entrepreneurship education. *Academy of Management Learning & Education*, 3: 238–241.
17. Henry, C., Hill, F. M., & Leitch, C. M. 2004. The effectiveness of training for new business creation. A longitudinal study. *International Small Business Journal*, 22(3): 249–271.
18. Hytti, U. i O’Gorman, C. (2004). What is “enterprise education”? An analysis of the objectives and methods of enterprise education programmes in four European countries. *Education+Training*, 46(1), 11–23.
19. Jones, B. i Iredale, N. (2010). Enterprise education as pedagogy. *Education + Training*, 52(1), 7–19.
20. Jones, C. (2007). Enterprise education: the frustration of a pure contest. *Education + Training*.

21. Jones, C. (2010). Entrepreneurship education: revisiting our role and its purpose. *Journal of Small Business and Enterprise Development*.
22. Jones, C., & English, J. (2004). A contemporary approach to entrepreneurship education. *Education + Training*, 46(8/9), 416–423.
23. Kuratko, D. F. 2005. The emergence of entrepreneurship education: Development, trends, and challenges. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 29(5): 577–598.
24. Li, J. (2011). An Introduction of Teaching Model for Entrepreneurship Education. In 2011 International Conference on Management and Service Science (pp. 1–4). IEEE.
25. Liñán, F. (2008). Skill and value perceptions: how do they affect entrepreneurial intentions? *International Entrepreneurship And Management Journal*, 4, 257–272.
26. Maritz, A., & Brown, C. R. (2013). Illuminating the black box of entrepreneurship education programs. *Education + Training*, 55(3), 234–252.
27. Martin, B. C., McNally, J. J., & Kay, M. J. 2013. Examining the formation of human capital in entrepreneurship: A meta-analysis of entrepreneurship education outcomes. *Journal of Business Venturing*, 28(2): 211–224.
28. Matlay, H. (2008). The impact of entrepreneurship education on entrepreneurial outcomes. *Journal of Small Business and Enterprise Development*.
29. Millman, C., Li, Z., Matlay, H., Millman, C., Li, Z., Matlay, H. & Selcuk, S. S. (2010). Entrepreneurship education and student's internet entrepreneurship intentions: Evidence from chinese HEIs. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 17(4), 569–590.
30. Mwasalwiba, E. S. (2010). Entrepreneurship education: a review of its objectives, teaching methods, and impact indicators. *Education + Training*, 52(1), 20–47.
31. Nabi, G., & Liñán, F. 2011. Graduate entrepreneurship in the developing world: Intentions, education and development. *Education + Training*, 53(5): 325–334.
32. Othman, N. (2012). Readiness towards entrepreneurship education: Students and Malaysian universities. *Education + Training*, 54(8), 697–708.
33. Othman, N., Othman, N. H., Tin, P. B., & Ismail, R. (2012). Impak Globalisasi dan Tingkah Laku Pemilihan Kerjaya Keusahawanan dalam Kalangan Pelajar Universiti. *Impact of Globalization and Entrepreneurship Career Selection Behavior among*, 1, 435–445.
34. Pihie, Z. A. L., Bagheri, A., & Sani, Z. H. A. (2013). Knowledge of Cognition and Entrepreneurial Intentions: Implications for Learning Entrepreneurship in Public and Private Universities. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 97, 174–181.
35. Pittaway, L., & Cope, J. 2007. Entrepreneurship education a systematic review of the evidence. *International Small Business Journal*, 25(5): 479–510.
36. Politis, D. (2005). The Process of Entrepreneurial learning: A conceptual Framework. *Entrepreneurship Theory & Practice*, 1042-2587(July 2005), 399–424.
37. Rideout, E. C., & Gray, D. O. 2013. Does entrepreneurship education really work? A review and methodological critique of the empirical literature on the effects of university-based entrepreneurship education. *Journal of Small Business Management*, 51(3): 329–351.
38. Solomon, G. 2007. An examination of entrepreneurship education in the United States. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 14: 168–182.

39. Thompson, P., Jones-Evans, D., & Kwong, C. C. Y. 2010. Education and entrepreneurial activity: A comparison of White and South Asian Men. *International Small Business Journal*, 28(2): 147–162.
40. Wolf, A. (2002). *Does education matter? Myths about education and economic growth*. London: Penguin Books.

ANALYSIS OF ENTREPRENEURSHIP EDUCATION IN HIGHER EDUCATION

Abstract

Entrepreneurship education has the potential to enable young people to acquire skills and create their jobs. Entrepreneurial education represents a highly valuable preparation for the constant changes in the labour market and it is crucial to help young people to develop entrepreneurial skills, attributes and behaviour. Using the framework of the teaching model, we can review empirical evidence on the impact of entrepreneurial education in higher education on a range of entrepreneurial outcomes. This framework allows us to examine relationships between pedagogical methods and specific outcomes. This analytical review provides promising new guidelines for future research on the impact of university entrepreneurial education. This research results show that young people in Bosnia and Herzegovina don't see own business as a career choice because even the society doesn't value and doesn't promote entrepreneurship. Universities are failing to provide the necessary knowledge in the field of entrepreneurship and development of entrepreneurial skills and abilities is almost non-existent. To improve and promote entrepreneurship and the concept of own business as a desirable career choice it is necessary to change the curriculum.

Key words: entrepreneurship education, higher education, entrepreneurial outcome, entrepreneurship, Bosnia and Herzegovina.